

مادران صلح می خواهند

گزیده اشعار ژاله اصفهانی

به کوشش

دکتر پریچهر سلطانی روانشناس

تهران - ۱۳۹۸

- سرشناسه : اصفهانی، ژاله، ۱۳۰۰ - ۱۳۸۶.
عنوان و نام پدیدآور : مادران صلح می‌خواهند: گزیده اشعار ژاله اصفهانی /
به کوشش پریچهر سلطانی زراسوند.
مشخصات نشر : تهران: ایل دخت بختیاری، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۲۶۴ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۳۲-۶-۵
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
عنوان دیگر : گزیده اشعار ژاله اصفهانی.
موضوع : شعر فارسی— قرن ۱۴
موضوع : Persian poetry -- 20th century
شناسه افزوده : سلطانی، پریچهر، ۱۳۴۰ -
Soltani, Prichehr شناسه افزوده
رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ۷ آ ۱۶ ص / PIR ۷۹۵۳
رده بندی دیویی : ۸ ۱/۶۲
شابک کتابشناسی ملی : ۵۶۲۰۷۹۷

مادران صلح می‌خواهند

گزیده اشعار ژاله اصفهانی

□ به کوشش: پریچهر سلطانی زراسوند

□ صفحه آرا: هاجر حسن‌زاده

□ لیتوگرافی: سروش

□ چاپ: نقشینه

□ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

□ چاپ اول: ۱۳۹۸

□ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۳۲-۶-۵

همراه: ۰۹۱۳۱۸۱۴۹۳۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

صفحه □	عنوان □
۹.....	مقدمه
۱۵.....	زندگی نامه‌ی ژاله اصفهانی

اشعار

۴۱.....	مادران صلح می خواهند
۴۲.....	پیکر آزادی
۴۵.....	بیا به فصل گل
۴۷.....	آبادان آشناک
۵۱.....	آتش و آرزو
۵۳.....	آتشی که نمیرد
۵۵.....	از زن ایران!
۵۷.....	این گونه می شناسمت

۵۹	 اشک و عصیان
۶۲	 اصفهان
۶۶	 البرز (۲)
۶۹	 ای آن که غمگینی
۷۱	 بازگشت
۷۶	 باید دلی داشت
۷۷	 جغرافی جهان
۷۸	 بگو ای رود!
۸۱	 به هموطن رزمنده‌ام
۸۳	 از چه می‌ترسم؟
۸۵	 از چه می‌گرییم؟
۸۷	 پادشاه استوار
۸۹	 پرستو
۱۱۳	 پرندگان مهاجر: نه آن آمد
۱۱۸	 پرنده
۱۲۰	 پیرمرد با سه تارش
۱۲۵	 تنهایی
۱۲۸	 تهران و جنگ
۱۳۱	 جدایی‌ها
۱۳۳	 چو می‌خندی تو
۱۳۶	 در سایه بال کیوترها
۱۳۹	 درخت دوستی
۱۴۱	 صد سال دیگر
۱۴۳	 راه
۱۴۸	 روزگار وصل
۱۵۴	 زمین بی‌انسان

زن ایران عصیانگر.....	۱۵۶
سرگذشت مادر.....	۱۵۹
شاد بودن هنر است.....	۱۶۳
شباهنگ.....	۱۶۵
بگذارید ما بزرگ شویم.....	۱۶۸
سب خیزان.....	۱۷۳
سیراز.....	۱۷۵
سلاح.....	۱۷۸
نشان با ما است.....	۱۸۱
آزادی و حق است بپرز می شود.....	۱۸۳
باکو.....	۱۹۰
مبارزان گمنام.....	۱۹۲
شوشتر.....	۱۹۴
تاتیانا.....	۱۹۹
داراتی.....	۲۰۲
حسرت مادر.....	۲۰۴
راه زندگی.....	۲۰۸
کشتی نجات یافت.....	۲۲۵
گناه مقدس.....	۲۲۷
لذت شادی.....	۲۳۲
لندن.....	۲۳۹
مادران صلح می خواهند.....	۲۴۱
شب سال نو.....	۲۴۴
می پرسی از من اهل کجایم؟.....	۲۴۶
متهم.....	۲۴۹

۲۵۳		نوروز ایران
۲۵۷		واژه‌ی وحشی
۲۵۹		وطن
۲۶۳		ویتنام پیروز

www.ketab.ir

مقدمه

پشت لباس کودک ویتنامی نهفته بود: وقتی بمیرم به بهشت خواهم رفت، زیرا روی این زمین در جهنم زیسته‌ام. ۴۰ سال است که این جملات را در خاطر دارم. آن را در کتاب (زندگی جنگ و دیگر هیچ) اثر ماندگار اورینا فالاجی خواندم و با خواندن این کتاب فریبم قدرتهای جنگ افروز، سلطه‌گر، زیاده طلب، استبدادگر و استعمارگر، همواره به بهانه دادن آزادی، دموکراسی و حقوق بشر، بیشترین جنایات بشری را مرتکب شده‌اند و برای حفظ قدرت، فروش تسلیحات نظامی، به دست آوردن منابع ثروت و گسترش نفوذ خود در دنیا فجایع

۱۰

از زبان ملحد و فاجر

غیر قابل باوری را مرتکب شده‌اند.

فلاچی می‌گوید: فردای آن روز به ویتنام رفتم. در ویتنام جنگ بود، آتش بود و خون بود. خبرنگاری بودم که دیر یا زود گذرش به آنجا می‌افتاد. شب شد و خوابیدم و ناگهان صدای جنگ، گوش‌ها را پر کرد. همه جا می‌لرزید. خرابی‌ها به بار آمد. قلب‌ها سوراخ شد و در یک آن ضجه کودکان بی سرپرست و مادرانی که کردکشان از دست رفته بود به گوش رسید و من خیلی ندانم چه فهمیدم که در بهار کسی دوباره زنده نمی‌شود. و من به این فکر می‌کردم که در طرف دیگر دنیا بحث بر سر این است یا سی‌توان قلب بیماری را که فقط ده دقیقه از زندگی‌اش باقی‌مانده است، به جای قلب بیمار دیگری گذاشت تا شفا یابد؟ در حالی که اینجا هیچ‌کس از خودش نمی‌پرسید که آیا حق است جان یک عده انسان پاک و سالم را بگیرند و...؟

نفرت و خشم سراییم را می‌لرزاند و مغزم را سوراخ می‌کند با خود قرار می‌گذارم که این گسیختگی دنیا را برای تو الیزابت، و برای دیگران تعریف کنم..

برای تو که تضادهای این دنیای پرغوغا را نمی‌شناسی الیزابت و برای تو که نمی‌دانی چرا وقتی

۱۱

و

می خندم از ته دل می خندم و چرا وقتی گریه می کنم.
این چنین زیاد می گریم. و چرا وقتی که باید شاد باشم
خوشحال نمی شوم و چرا گاهی مشکل پسند و زمانی
سهل گیرم. تو هنوز نمی دانی. در این دنیا با تلاش ها و
معجزه ها زندگی انسان رو به مرگی را نجات می دهند،
ولی باعث مرگ صدها، هزارها و میلیون ها موجود زنده
و سالم می شوند. می دانی؟ زندگی خیلی بیش از لحظه
ای بین مرگ است...»

تصاویر و گزارشهای وحشتناکی از آثار مخرب
جنگ بر محیط زیست رکستار انسانها منتشر می شود.
قربانیان این جنگ افروزی انسان و کودکان و انسانهای
بیگناه و نابودی محیط زیست است. جنگهایی که
ساخته بشر هستند. به قول پاسکال

بشر نه فرشته است و نه حیوان، و در بین بر
کسانی است که بخواهند فرشته باشند و حیوان از آن
درمی آیند و خطرناک است اگر بکوشیم به بشر نهان
دهیم که اعمالی نظیر حیوانات دارد، بدون آنکه عظمتش
را یادآور شویم و همچنین خطرناک است اگر بخواهیم
عظمتش را بدون آنکه پستی او را نشان دهیم، به او
یادآور شویم و همچنین خطرناک است اگر نگذاریم که

متوجه این هردو موضوع بشود. و خوب است اگر این
هر دو را برایش تشریح کنیم.

۱۲

تاریخ جنگها نشان دهنده نبردهای خونینی است
که حاصلی جز ویرانی و نابودی نسلها و بیماری روانی
که از عوارض شایع دوران جنگ است، نداشته است.
در هیچ دوره‌ای از زندگی اجتماعی مردم یک جامعه،
آمار بیماریها و اختلالات روانی به وسعت و گستردگی
دوران جنگ نیست. دلیل این فزونی نابهنجاریهای روانی
در زمان جنگ عوارض و فشارهای ناشی از آن است.
جنگهای نابالغ ۱۸۰۴-۱۸۱۵، جنگهای تیمور لنگ
۱۳۶۹-۱۴۰۵، توحات چنگیزخان مغول ۱۲۰۷-
۱۴۷۲، جنگ جهانی اول و دوم، جنگ تحمیلی ۸ ساله
عراق با ایران، جنگ ۱۲ ساله آمریکا با ویتنام، جنگ
دو کره، جنگ شوروی در افغانستان، جنگ جهانی
مینیا توری در سوریه، میانمارو... از این نمونه‌های قابل
توجهی هستند.

اما رسالت انسان چیست؟ فقط نظاره گر باشد یا
اینکه انسان مسئول قدرتمند متفکر می تواند برای از بین
بردن فرهنگ جنگ افروزی و زورگویی و خودخواهی
و استعمار و استثمارگری و بیان اهداف مغایر انسانیت

۱۳

مقدمه

تلاش کند؟ تلاش برای گسترش فرهنگ صلح و دوستی. تلاش برای آنکه ذهن و اندیشه بشر سرشار از مهر و دوستی شود. زیرا توسعه پایدار و حفظ کره ی زمین با همه ی مواهب آن به عهده اوست.

می توان کودکان با فرهنگ صلح و دوستی و گفتگو پرورش داد. می توان سخن گفت، می توان با هم گفتگو کرد. می توان مهربان بود، می توان آباد کرد، می توان آسمان را به رنگ درش های سبز و دریا های بیکران را با هم و در کنار هم زیبا دید، می توان برای مادران و کودکان دنیایی بدون جنگ ساخت. می توان این صدای رسای مادران سراسر دنیا را شنید. مادران صلح می خواهند. مادران صلح می خواهند. مادران صلح می خواهند.

طی شش سال مطالعه در کتابخانه ها و دانشگاه های تاجیکستان موفق شدم کتاب ها و مقاله های ژاله را از الفبای تاجیکی (سیریلیک) برگردان نمایم. در کتاب «زندگی و شعر ژاله» و «صور خیال در شعر ژاله» و این کتاب شامل شعرهایی که بیانگر دوری از خشونت و دعوت به صلح است، تقدیم خوانندگان عزیز می شود.

پریچهر سلطانی